

En undersøgelse om værdien af god arbejdslyst, delrapport III

Arbejdslyst gør samfundet rigere

EXECUTIVE SUMMARY AF NY RAPPORT

Arbejdslyst gør samfundet rigere!

Ny forskningsrapport dokumenterer, at god arbejdslyst rummer et milliardstort potentiale for samfundsøkonomien!

Rapporten *Arbejdslyst gør samfundet rigere* (2022) er den tredje i et længevarende forsknings-samarbejde mellem Videncenter for God Arbejdslyst og Kraka Advisory, der undersøger værdien af god arbejdslyst. I den første rapport: *Trivsel betaler sig* (2019) fandt vi værdien af arbejdslyst for den enkelte ansatte. I den anden rapport: *Arbejdslyst giver bonus på bundlinjen* (2021) fandt vi værdien for virksomhederne.

Sammenhæng mellem arbejdslyst, samfundsøkonomi og offentlige finanser

Med denne tredje rapport er vi nået hele vejen rundt om værdien af at skabe bedre arbejdslyst for ansatte i Danmark. Her samler vi den viden, vi har opnået i de to tidligere rapporter og tilføjer nye analyser om arbejdslystens betydning for samfundsøkonomien og de offentlige finanser. Konklusionen er klar: Forbedret arbejdslyst giver en stor samfundsøkonomisk gevinst!

Undersøgelsen bygger på God Arbejdslyst Indeks

Siden 2015 har Videncenter for God Arbejdslyst arbejdet med at forstå og måle udviklingen i danskerne arbejdslyst med God Arbejdslyst Indeks. En vigtig del af Videncenterets arbejde er at kortlægge, hvilke faktorer¹ på de danske arbejdspladser der fremmer trivsel og god arbejdslyst. Forskningsrapporten bygger videre på Videncenterets arbejde ved at kortlægge den samfundsøkonomiske betydning af god arbejdslyst

1. Se arbejdslystens syv faktorer nederst på side 4

Rapportens fokus

Med afsæt i danske data og med brug af internationalt anerkendte metoder bidrager rapporten her til forskningslitteraturen med en unik dokumentation af værdien af trivsel og god arbejdslyst for den samlede samfundsøkonomi. Rapporten udfolder viden om:

- Samfundsværdien af bedre arbejdslyst målt i kroner og øre
- Værdien af god arbejdslyst for de offentlige finanser
- Arbejdslystens betydning for ansattes brug af sundhedsydelse

Gevinst for samfundsøkonomien er velfærd

Ved samfundsøkonomiske gevinster forstår vi forbedringer af den samlede velfærd i samfundet, uanset hvilken person eller organisation, forbedringen tilfalder. Konkret ser vi her på:

- De ansattes velfærd, produktivitet og antal år på arbejdsmarkedet
- Omkostninger til behandling i sundhedsvæsenet

For eksempel fører en forbedring af arbejdslysten til, at medarbejderne bliver mere produktive. Det indebærer, at virksomhederne skaber mere værdi. I analysen af de samfundsøkonomiske gevinster ser vi på den ekstra værdi, virksomhederne skaber, når arbejdslysten forbedres.

Gevinst for offentlige finanser er kroner og øre i offentlige kasser

Ved gevinster for de offentlige finanser forstår vi ændringer i pengestrøm-mene til og fra den offentlige sektor, således at der tilflyder flere penge til den offentlige sektor, eller der flyder færre penge fra den offentlige sektor. Konkret ser vi her på:

- Sparede sygedagpenge
- Øgede selskabsskatter og personskatter
- Sparede pensionsudbetalinger

For eksempel fører en forbedring af arbejdslysten til højere produktivitet i virksomhederne. Ud af den ekstra værdi, der skabes, får staten og kommunerne en del i form af større indtægter fra selskabsskatter. I dette eksempel er gevinsten for de offentlige finanser ved højere arbejdslyst, at indtægterne fra selskabsskat stiger. Gevinsten for de offentlige finanser er en del af gevinsten for samfundet.

DE VIGTIGSTE ANALYTISKE RESULTATER

Undersøgellesmodellen og beregningsmetoderne beskrives udførligt i rapporten. Rapporten udfolder undersøgelsens centrale resultater, som i kort form opsummeres nedenfor:

Forbedring af danskernes arbejdslyst har et samfundsøkonomisk potentiale på 47,6 milliarder kroner

En forbedring i arbejdslyst på blot et enkelt point på en skala fra 1-100 giver en samfundsøkonomisk gevinst på 47,6 mia. kr. Det viser vores beregning af potentiale, der fordeler sig på fire komponenter:

1. Værdien af bedre arbejdslyst for de ansatte
2. Produktivetsgevinsten ved at ansatte med bedre arbejdslyst er mere effektive
3. Gevinsten ved at ansatte med bedre arbejdslyst trækker sig senere tilbage fra arbejdsmarkedet
4. De sparede udgifter til sundhed for ansatte med bedre arbejdslyst

Arbejdslystens værdi for de ansatte er den største gevinst

Det største potentiale ved bedre arbejdslyst ligger i arbejdslystens værdi for de ansatte. Denne værdi svarer til, hvad de ansatte ville betale for at få forbedret deres arbejdslyst. Den samlede værdi for samfundet svarer til 36 mia. kr. for alle ansatte i Danmark baseret på, at den gennemsnitlige ansatte tillægger ét point bedre arbejdslyst en værdi på 15.700 kr.

Gevinst på 10,6 milliarder kr. fra øget produktivitet

Det næststørste potentiale ved bedre arbejdslyst er øget produktivitet. Potentialet kommer fra, at ansatte med bedre arbejdslyst er mere produktive, fx er de mindre tilbøjelige til at blive syge eller skifte job. Øget produktivitet bidrager med et samlet samfundsøkonomisk potentiale på 10,6 mia. kr. per point bedre arbejdslyst. For alle virksomheder i den private sektor svarer gevinsten til 7,4 mia. kr. For den offentlige sektor er den samlede gevinst 3,2 mia. kr. De 3,2 mia. kr. består af 360 mio. kr. i offentlige selskaber og 2,8 mia. kr. i offentlig forvaltning og service.

Gevinst på ca. 1 milliard kr. ved senere tilbagetrækning

Det tredjestørste potentiale kommer fra ansattes senere tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Ansatte med høj arbejdslyst bliver længere på arbejdsmarkedet. Samfundsgevinsten svarer til den ekstra værdi, de ansatte skaber i den ekstra tid på arbejdsmarkedet. Denne gevinst svarer samlet til en værdi på ca. 1 mia. kr. per point bedre arbejdslyst

Gevinst på 20 millioner kr. ved fald i sundhedsomkostninger

Det fjerdestørste potentiale kommer af, at ansatte med bedre arbejdslyst har et mindre forbrug af sundhedsydelser i almen praksis og ved andre speciallæger. Samlet for alle danske ansatte svarer denne effekt til et potentiale på 20 mio. kr. per point bedre arbejdslyst.

Gevinst for de offentlige finanser på 2,6 milliarder

Øget arbejdslyst hos danskerne skæpper i statskassen. Gevinsten opstår for det første ved, at mere produktive private virksomheder betaler mere i selskabsskat. For det andet gælder produktivetsgevinsten også for offentligt ejede virksomheder, der tjener mere. For det tredje leder bedre arbejdslyst til mindre langtidssygdom og derfor mindre refusion af sygedagpenge for det offentlige.

Ser man på det samlede potentiale for de offentlige finanser, er det på 2,6 mia. kr. Heraf har staten et potentiale på 2,1 mia. kr., kommunerne har et potentiale på 520 mio. kr., og regionerne har et potentiale på 20 mio. kr.

LÆS MERE

Alle resultaterne ovenfor udfoldes og nuanceres i rapporten *Arbejdslyst gør samfundet rigere – en undersøgelse om værdien af god arbejdslyst*.

Rapporten kan i sin helhed downloades kvit og frit på krifa.dk

Fakta om undersøgelsen

Undersøgelsen er udarbejdet i et samarbejde mellem Kraka Advisory og Videncenter for God Arbejdslyst på baggrund af undersøgelser foretaget af Danmarks Statistik.

I denne tredje delrapport tager vi igen afsæt i arbejdslystmålingerne fra 2019 blandt 4.500 repræsentativt udvalgte, danske lønmodtagere, koblet til tidssvarende data om virksomhedernes regnskaber og til samtidige tal om bl.a. sygefravær fra Danmarks Statistiks administrative registre samt suppleret med nye analyser om arbejdslystens betydning for samfundsøkonomien og de offentlige finanser.

Hvad er arbejdslyst?

Vi skelner her mellem arbejdsglæde og arbejdslyst. Glæde er den følelse, vi får, når vi oplever noget, vi godt kan lide eller finder behageligt og tilfredsstillende. Glæde hænger sammen med jubel, fryd og triumf. Men et almindeligt arbejdsliv vil også byde på meget andet. Det er ikke lutter lagkage, balloner og fejringer med kolleger. Arbejdslyst handler i højere grad om trivsel og motivation. Om at styrke eller (gen-)finde viljen til at være med og gøre en forskel – for sig selv og for andre. Også når det er svært.

Arbejdslystens syv faktorer

Videncenter for God Arbejdslyst har afdækket syv faktorer, der tilsammen forklarer størstedelen af danskernes arbejdslyst – og som desuden har stor betydning for vores generelle oplevelse af lykke og livstilfredshed. De syv faktorer er mening, mestring, balance, ledelse, medbestemmelse, resultater og kolleger. Læs mere om arbejdslyst og de syv faktorer på krifa.dk/videncenter